

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU MERA ZA RANO OTKRIVANJE, DIJAGNOSTIKU, SPREČAVANJE ŠIRENJA, SUZBIJANJA I ISKORENJIVANJA ZARAZNE BOLESTI BESNILO I NAČINU NJIHOVOG SPROVOĐENJA

("Sl. glasnik RS", br. 78/2009)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se mere za rano otkrivanje, dijagnostiku, sprečavanje širenja, suzbijanja i iskorenjivanja zarazne bolesti besnilo i način njihovog sprovođenja.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *pojava besnila* jeste slučaj kada je besnilo utvrđeno i potvrđeno virusološkim ispitivanjima od strane nadležne akreditovane laboratorije;
- 2) *sumnja na pojavu besnila* jeste slučaj kada rezultat kliničkog ispitivanja i epizootiološkog uviđaja ukazuje da postoji opasnost od pojave besnila, do dobijanja potvrde iz nadležne akreditovane laboratorije;
- 3) *žarište bolesti* jeste gazdinstvo ili drugo mesto na kome je bila bolesna životinja;
- 4) *zaraženo područje* jeste područje u poluprečniku od najmanje tri kilometara od žarišta bolesti;
- 5) *ugroženo područje* jeste područje u poluprečniku od najmanje deset kilometara od žarišta bolesti.

II MERE ZA RANO OTKRIVANJE, DIJAGNOSTIKU, SPREČAVANJE ŠIRENJA, SUZBIJANJA I ISKORENJIVANJA ZARAZNE BOLESTI BESNILO I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJA

Član 3

U cilju sprečavanja pojave i širenja besnila kod životinja, vrši se obeležavanje pasa, evidencija pasa i mačaka i vakcinacija pasa i mačaka.

Član 4

Vakcinacija pasa i mačaka protiv besnila vrši se inaktivisanom vakcynom.

Svi psi i mačke stariji od tri meseca moraju se vakcinisati protiv besnila jedanput godišnje. Životinje obolele od besnila, kao i životinje za koje se sumnja da su obolele od besnila, ne smeju se vakcinisati i lečiti, osim u naučnoistraživačke svrhe.

U cilju suzbijanja i sprečavanja širenja besnila, ministar nadležan za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: ministar) može narediti vakcinaciju prijemčivih životinja protiv besnila na zaraženom i ugroženom području, uključujući i divlje životinje.

Član 5

U slučaju sumnje na besnilo, vrši se epizootiološki uviđaj i kliničko ispitivanje životinje, kako bi se utvrdilo da li je sumnja opravdana.

Ako se utvrdi da je sumnja na besnilo opravdana, glava ili leš životinje šalje se u akreditovanu laboratoriju na ispitivanje.

Član 6

Kada klinički zdravi psi ili mačke koji su vakcinisani protiv besnila ozlede ljudi, ti psi ili mačke moraju se odmah staviti pod kontrolu, koja traje deset dana.

Za vreme kontrole iz stava 1. ovog člana obavljaju se tri klinička pregleda, i to prvog, petog i desetog dana.

Član 7

Životinja se smatra oboleлом od besnila ako se laboratorijskim ispitivanjem primenom metode direktnе fluorescencije ili biološkim eksperimentom na belim miševima, potvrdi besnilo.

Biološki eksperiment na belim miševima obavlja se u sledećim slučajevima:

- 1) ako je čovek došao u kontakt sa životinjom za koju se sumnja da je obolela od besnila, a rezultati dobijeni primenom metode fluorescencije su negativni ili sumnjivi;
- 2) kada se besnilo prvi put potvrdi kod jedne vrste životinja na teritoriji jedne opštine;
- 3) u drugim opravdanim slučajevima.

Član 8

Kada se besnilo potvrdi, ministar rešenjem određuje zaraženo i ugroženo područje.

Na osnovu rešenja ministra iz stava 1. ovog člana nadležni veterinarski inspektor neposredno na terenu određuje granicu zaraženog i ugroženog područja, u skladu sa epizootiološkim podacima i geografskim parametrima.

Član 9

U zaraženom području primenjuju se sledeće mere:

- 1) izdvajanje, zatvaranje i izolacija životinja za koje se sumnja da su obolele od besnila;
- 2) zabrana kretanja van ograđenog prostora pasa mlađih od tri meseca;
- 3) držanje pasa i mačaka pod kontrolom, tako što se mačke drže u bezbedno ograđenom prostoru, a psi pri izvođenju u šetnju na povocu i sa brnjicom;
- 4) zabrana ili ograničenje izložbi, priredbi i drugih oblika javnog prikazivanja pasa i mačaka;
- 5) vakcinacija nevakcinisanih pasa i mačaka, a u slučaju potrebe i drugih životinja koje su prijemčive na besnilo;
- 6) lišavanje života pasa i mačaka latalica;
- 7) organizovano proređivanje populacije lisica, a u slučaju potrebe i drugih divljih životinja u lovištu;
- 8) lišavanje života životinja obolelih od besnila, životinja nevakcinisanih protiv besnila koje su bile u kontaktu sa obolelom životinjom ili za koje se sumnja da su bile u kontaktu sa obolelom životinjom;
- 9) izolacija životinja vakcinisanih protiv besnila za koje se sumnja da su bile u kontaktu sa životinjom obolelom od besnila ili sa životinjom za koju se sumnja da je obolela od besnila i njihovo držanje u karantinu pod nadzorom vlasnika za vreme trajanja mera iz ovog člana;
- 10) zabrana iznošenja proizvoda životinjskog porekla i predmeta koji mogu da prenesu besnilo iz žarišta;

11) zabrana prometa i klanja životinja sumnjivih na besnilo, prodaja ili konzumacija pojedinih delova tih životinja, mleka ili ostalih proizvoda poreklom od tih životinja, kao i skidanje kože sa tih životinja;

12) zabrana skidanje kože sa lisica.

U slučaju pojave besnila kod divljači ili u lovištu, lov divljači može se zabraniti na određeno vreme.

Prilikom sprovođenja mere vakcinacije iz stava 1. tačka 5) ovog člana, određuju se i vrste životinja koje će se vakcinisati, rok u okviru koga se vakcinacija mora izvršiti i vrsta vakcine.

Član 10

Izuzetno od odredbe člana 9. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika, ako je posle sprovedene vakcinacije protekao period potreban za stvaranje imuniteta, mogu se slobodno kretati: psi čuvari stada na ispaši uz stado; službeni psi policije i vojske; psi spasilačkih ekipa; psi vodići slepih lica.

Član 11

U ugroženom području primenjuju se mere iz člana 9, izuzev mera iz stava 1. tač. 4) i 6) ovog pravilnika.

Član 12

U slučaju pojave besnila ili nepovoljne epizootiološke situacije kod lisica i drugih divljih životinja, ministarstvo nadležno za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: ministarstvo) može narediti pojačan odstrel i oralnu vakcinaciju, kao i monitoring lisica i drugih divljih životinja.

Ministarstvo utvrđuje program oralne vakcinacije, kojim se određuje vremenski period i područje u kome se sprovodi oralna vakcinacija, način distribucije mamaca (mamaka) protiv besnila, strategija vakcinacije, broj mamaca (mamaka) protiv besnila i završetak vakcinacije, u skladu sa epizootiologijom bolesti i geografskim parametrima.

Korisnici lovišta moraju da pojačaju lov na lisice i da učestvuju u distribuciji mamaca (mamaka) protiv besnila u skladu sa programom oralne vakcinacije iz stava 2. ovog člana.

Član 13

Prostor ili prostorija na kome se nalazila obolela životinja, kao i pribor koji je bio u dodiru sa obolelom životinjom, moraju se dezinfikovati do lišavanja životinje života, posle čega se mora izvršiti završna dezinfekcija.

Dezinfekcija iz stava 1. ovog člana može se izvršiti i u slučaju opravdane sumnje na pojavu besnila, i to do potvrde bolesti ili prestanka sumnje.

Član 14

Smatra se da je besnilo prestalo ako su sprovedene sve naređene mere i izvršena završna dezinfekcija u skladu sa ovim pravilnikom i ako je od poslednjeg potvrđenog slučaja besnila proteklo tri meseca, a u tom periodu nije ustanovljen nijedan slučaj besnila kod životinja.

Član 15

Na izložbama, priredbama i drugim oblicima javnog prikazivanja pasa i mačaka, mogu učestvovati samo psi i mačke za koje je izdata potvrda o vakcinaciji protiv besnila pasa i mačaka.

Član 16

Za lov se mogu koristiti samo psi kod kojih je od poslednje vakcinacije protiv besnila protekao period potreban za stvaranje imuniteta, a najmanje 15 dana.

Korisnici lovišta dužni su da vode evidenciju o psima koji se koriste u lovne svrhe u lovištu.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o merama za suzbijanje i iskorenjivanje besnila kod životinja ("Službeni list SFRJ", broj 39/88).

Član 18

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".